

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	19 Mawrth 2024
Aelod / Swyddog Arweiniol	Elen Heaton, Aelod Arweiniol Iechyd a Gofal Cymdeithasol / Ann Lloyd, Pennaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd
Awdur yr adroddiad	Katie Newe, Rheolwr Gwasanaeth Gofal a Chymorth / Liz Thomas, Pennaeth Cyllid ac Archwilio
Teitl	Pennu Ffioedd Cartrefi Gofal Preswyl a Nyrsio 2024/25

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad yn ymwneud â phennu Ffioedd Cartrefi Gofal Preswyl a Nyrsio ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25.
- 1.2. Nid yw'r adroddiad yn cynnwys lleoliadau cartrefi preswyl a nyrsio arbenigol ar gyfer dinasyddion sydd ag anghenion cymhleth a phroblemau iechyd meddwl.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. I ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â'r ymgysylltiad â darparwyr cartrefi preswyl a nyrsio ar gyfer pobl hŷn mewn perthynas â ffioedd cartrefi gofal ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25.
- 2.2. I geisio cymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer pennu ffioedd cartrefi gofal ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25.

3. Beth yw'r Argymhelliad?

- 3.1. Bod y Cabinet yn cymeradwyo pennu llinell sylfaen ar gyfer ffioedd cartrefi gofal ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25 yn unol â Thabl 1 ym mharagraff 4.5 yr adroddiad hwn, sy'n cynrychioli cynnydd o 8.8%.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. O fis Rhagfyr 2023 ymlaen, comisiynodd Cyngor Sir Ddinbych 364 o leoliadau mewn 82 o gartrefi i ddarparu gofal a chymorth ar gyfer pobl hŷn mewn lleoliadau Preswyl, Preswyl ar gyfer yr Henoed Bregus eu Meddwl, Nyrsio, a Nyrsio ar gyfer yr Henoed Bregus eu Meddwl. Rhagwelir y bydd hyn yn costio £13 miliwn yn y flwyddyn ariannol hon, o gyfanswm o £39 miliwn a warir ar becynnau gofal ledled y gwasanaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion yn gyfan. Mae cyfran fawr o'r rhain yn cael eu hariannu'n llwyr neu eu hariannu'n rhannol gan Gyngor Sir Ddinbych; fodd bynnag, mae'n werth nodi efallai bod rhai lleoliadau hefyd yn cael eu hariannu ar y cyd â Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, gan gynnwys Gofal Nyrsio a Ariennir.

4.2. Cytunodd y Grŵp Arweinyddiaeth Rhanbarthol (is-grŵp ffurfiol o'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol) yn 2023 y byddai'r Grŵp Ffioedd Rhanbarthol ('y Grŵp Ffioedd') yn gweithio tuag at ddull gweithredu cyson a thryloyw, gyda'r bwriad o'i weithredu'n llawn yn 2024/25. Cytunwyd ar dri phrif amcan yn rhan o'r cytundeb hwnnw:

- sefydlu Grŵp Ffioedd Gofal fel pwyllgor sefydlog, gyda CSDd yn aelod;
- cytuno ar y materion blaenoriaethol sy'n effeithio ar gost gofal ar hyn o bryd;
- datblygu'r broses o gasglu tystiolaeth, argymhell dulliau o gynyddu a chadarnhau cost canolrifol gofal, yn seiliedig ar ddiwygiadau i fethodoleg bresennol gogledd Cymru.

Mae'r Grŵp Ffioedd yn dal i weithio ar y ddau bwynt olaf cyn gweithredu methodoleg ranbarthol newydd yn llawn i lywio'r cynnydd mewn ffioedd yn y dyfodol ledled y rhanbarth. Mae Sir Ddinbych yn ymroddedig i weithio gyda'r Grŵp Ffioedd, ac wedi ymgysylltu'n llawn mewn cyfarfodydd gyda'r Grŵp.

4.3. Yn ystod mis Hydref 2023, cynhaliodd swyddogion CSDd ymarfer ymgysylltu a chyfarfuwyd â sampl o ddarparwyr. Gweler prif themâu'r cyfarfodydd hynny yn Atodiad 1.

4.4. Ystyriwyd nifer o ddewisiadau ar gyfer cynyddu ffioedd, ynghyd ag adborth darparwyr. Gweler y dewisiadau yn Atodiad 2. Yr oedd hyn yn amrywio o wneud dim, a gadael ffioedd gofal ar yr un lefel ag y cytunwyd ar gyfer 2023/24, hyd at

gynnydd o 8.8%, a fyddai'n galluogi darparwyr i dalu Cyflog Byw Gwirioneddol i'w staff gofal.

4.5. Ar gyfer ffioedd 2024/25, mae'r dull a ddefnyddir yn adlewyrchu methodoleg ranbarthol y flwyddyn flaenorol gan mwyaf, ac mae'n cynnwys ystyriaethau fel Mynegai Prisiau Defnyddwyr a'r Cyflog Byw Gwirioneddol. Amlinellir y dewis a ffefrir yn nhabl 1, isod.

Tabl 1

	23/24	24/25	Cynnydd Wythnosol	
Preswyl Safonol	£711.83	£774.47	£62.64	8.80%
Preswyl – Henoed Bregus eu Meddwl	£743.18	£808.58	£65.40	8.80%
Nyrsio Safonol*	£782.91	£851.81	£68.90	8.80%
Nyrsio – Henoed Bregus eu Meddwl*	£845.63	£920.05	£74.42	8.80%

* Yn cynnwys cyfraniad Gofal Nyrsio a Ariennir gan yr ALI – swm 2023/24 yw £8.37 y pen yr wythnos

4.6. Anfonwyd cynnig y ffioedd (Tabl 1) i ddarparwyr ddechrau mis Rhagfyr 2023, ac fe'u gwahoddwyd i ymgysylltu mewn ymarfer llyfr agored rhwng 15 Ionawr a 30 Ionawr 2024.

4.7. Ers i ni ysgrifennu at ddarparwyr ym mis Rhagfyr, mae naw darparwr (yn cynrychioli un cartref ar ddeg) wedi cysylltu drwy e-bost neu lythyr. O'r rhain, mae tri wedi cyfarfod â ni i drafod ffioedd ymhellach. Ni chafwyd unrhyw gysylltiad gan fwyafrif y darparwyr, ond mae'r cynnig am ymarfer llyfr agored yn dal i fod, a gallwn ddechrau trafodaethau gyda darparwyr ar unrhyw bryd.

4.8. Drwy'r cyfarfodydd hyn ni fu'n bosibl dod i gasgliad ynglŷn â rhesymoldeb costau darparwyr unigol o ganlyniad i ymgysylltiad cyfyngedig y darparwyr yr ydym yn eu comisiynu, a fyddai'n rhoi darlun ehangach i ni. Yr ydym yn dal yn optimistaidd y bydd y Grŵp Ffioedd Rhanbarthol yn mynd i'r afael â'r mater hwn ar gyfer y blynyddoedd i ddod wrth iddo barhau i ddatblygu methodoleg pennu ffioedd sy'n darparu dull gweithredu rhanbarthol cyson a thryloyw.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Mae'r penderfyniadau ynglŷn â ffioedd cartrefi preswyl a nyrsio'n cyfrannu at themâu canlynol y Cynllun Corfforaethol:

5.1.1. Sir Ddinbych ffyniannus

Telir ffioedd Cartrefi Gofal i ddarparwyr unigol yn y sector preifat a'r trydydd sector, ac felly maent yn cefnogi twf yr economi gymdeithasol leol ac yn darparu swyddi lleol.

5.1.2. Cyngor sy'n cael ei gynnal yn dda, ac sy'n uchel ei berfformiad

Caiff lefelau ffioedd eu llywio a'u pennu yn dilyn ymgysylltiad â darparwyr, ac mae hynny'n meithrin diwylliant sy'n croesawu her briodol a theg. Mae'r broses o bennu ffioedd yn sicrhau bod gwerth am arian yn rhan greiddiol o ddiwylliant y sefydliad a bod penderfyniadau'n cael eu gwneud yn gytbwys drwy ystyried ansawdd gwasanaeth a gwerth cymdeithasol.

5.2. Mae gan y penderfyniad hwn / yr wybodaeth hon gyfraniad niwtral at darged y Cyngor i ddod yn sefydliad Ecolegol Gadarnhaol a Di-garbon Net erbyn 2030.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Amlinellir costau'r gwahanol ddewisiadau yn Atodiad 2. Mae'r cynnydd ariannol o 8.8% a argymhellir yn costio £1.023 miliwn ac mae o fewn y ddarpariaeth gyllidebol a wnaed eisoes ar gyfer 2024/25.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Amherthnasol

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Manylir ar yr ymgynghoriad â darparwyr yn adrannau 4.3 a 4.7.

8.2. Ymgynghorwyd â thimau Gwaith Cymdeithasol Sir Ddinbych yn ystod y broses hon ac maent wedi cadarnhau bod lleoliadau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd yn unol â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru). Rhoddir ystyriaeth i ddewis a rheolaeth, argaeledd a phris.

- 8.3. Mae Cyfarfod Briffio'r Cabinet a'r Tîm Gweithredol Corfforaethol wedi bod yn derbyn yr wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â phennu ffioedd yn rheolaidd.
- 8.4. Gofynnwyd am farn cydweithwyr cyllid drwy gydol y broses o bennu ffioedd.
- 8.5. Cyflwynwyd adroddiad ar wahân i Bwyllgor Craffu Cymunedau ym mis Medi 2023 yn nodi'r ymgysylltiad â Fforwm Gofal Cymru, sy'n cynrychioli rhai darparwyr gofal yn Sir Ddinbych.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Mae'r cynnydd amcangyfrifedig yng nghost y ffi a argymhellir wedi ei gynnwys yn y pwysau cyllidebol cyffredinol ar gyfer Gofal Cymdeithasol i Oedolion a Digartrefedd ar gyfer 2024/25; fodd bynnag, gall y ffigwr hwn newid gan fod y dewis i ymgysylltu yn yr ymarfer llyfr agored yn dal i fod ar gael i ddarparwyr.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. O ganlyniad i gyflenwad cyfyngedig o gartrefi gofal fforddiadwy, mae'n gyfyng arnom o ran sicrhau gwell gwerth am arian yn y sector.
- 10.2. Gallai dim digon o leoliadau gofal arwain at gynnydd mewn achosion o oedi llwybrau gofal o ysbytai, a byddai hynny'n effeithio ar ddinasyddion a gwaith partneriaeth. Byddwn yn parhau i weithio gyda chydweithwyr BIPBC i sicrhau nad oes gor-ragnodi gofal ac i hwyluso ymyriadau ataliol pan fo'n bosibl.
- 10.3. Mae yna risg o ostyngiad yng nghapasiti Cartrefi Preswyl a Nyrsio Sir Ddinbych os yw darparwyr yn tynnu'n ôl neu'n penderfynu peidio â buddsoddi yn y farchnad ofal leol. Yn y tymor hirach byddem yn gobeithio y gallwn liniaru hyn gyda datblygiad parhaus agenda ailgydbwysu gofal cymdeithasol yn Sir Ddinbych.
- 10.4. Mae yna risg y bydd rhai darparwyr yn dewis cynnig lleoliadau gwely dim ond i unigolion sy'n ariannu eu gofal eu hunain neu Awdurdodau Lleol sy'n talu mwy.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- Nodir pwerau'r Cabinet mewn perthynas â'r mater hwn yn y canlynol:
- Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000

- Tabl 4 Adran 13 o Gyfansoddiad y Cyngor
Adran 114 b Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014